

Vort påskelam er slagtet, Kristus

Det er snart påske, og vi er ligesom de første kristne i det nye testamente indbudt til at fejre festen med renhed og sandhed. Paulus siger det med disse ord: "I er jo usyret brød, for også vort påskelam er slagtet, Kristus"

Når Paulus taler om usyrede brød, refererer han til den gamle påskes ritual, hvor jøderne en uge før festen fjernede det gamle brød fra deres hjem for at være forberedt til at spise det nye, usyrede brød under påskemåltidet. Vi ved, at både Jesus og Paulus ofte taler om surdej som noget ondt, der skal tages væk: "Rens den gamle surdej ud, for at I kan være en ny dej". "Se til, at I vogter jer for farisæernes surdej og Herodes' surdej. Selvom de tolv apostle og de første kristne var præget af den jødiske kultur og liturgi, var det ikke så let for dem at forstå, hvad Jesus eller Paulus mente med det: "Kan I endnu ikke fatte eller forstå? Er jeres hjerte så forhærdet? Forstår I endnu ikke?". Der var altså brug for en præcisering for dem dengang, som det er for os i dag.

Jesus taler om surdej i relation til farisæernes lære og Herodes voldelige magt. Vi ved, at farisæerne var kendt for deres hykleri, og Herodes var derimod kendt for sin grusomhed og sit begær: Han forsøgte flere gange at slå Jesus ihjel på grund af sin usædvanlige kærlighed til magt. Paulus taler om "rene og sande usyrede brød". Rene, dvs. fri fra den usunde binding til lyster - specielt sansernes og magtens. Vi ved, hvad der skete med Herodes, da han pga sin hustru blev skældt ud af Johannes Døbereren:

"Herodes havde nemlig ladet Johannes gribe og lægge i lænker og fængsle på grund af Herodias, sin bror Filips hustru, fordi Herodes havde giftet sig med hende; for Johannes havde sagt til ham: »Du har ikke lov til at have din brors hustru.« Og Herodias var ude efter ham og ville have ham slået ihjel, men hun kunne ikke. For Herodes var bange for Johannes, da han vidste, at han var en retfærdig og hellig mand, så han holdt hånden over ham; og hver gang han hørte på ham, blev han meget anfægtet, men han hørte gerne på ham."

Store og mægtige mennesker kan have svært ved at acceptere kritik, især når det handler om deres private liv. Vi kender et eksempel herpå, da Paulus mødte den romerske statholder, Felix, som var gift med en datter til en anden Herodes, (Herodes Agrippa, det var ham, som slog apostlen Jakob ihjel og forsøgte at dræbe Peter); Felix holdt Paulus fængslet i Cæsarea, og da han begyndte at tale til Felix om retfærdighed, kyskhed og afholdenhed, blev han bange og ville ikke længere lytte til ham, men holdt ham i fængslet i to år.

"Men da Paulus begyndte at tale om retfærdighed og afholdenhed og den kommende dom, blev Felix bange og afbrød ham: »Nu er det nok, du kan gå! Når jeg får tid, vil jeg sende bud efter dig.«"

Vi kan faktisk ofte være bundet til en uredelig måde at leve vores liv på, og dette kan ses som en mangel på respekt både for ens egen krop og for andres - især kvindens krop. Vi kan kalde det for "Herodes surdej".

På den anden side har vi farisæernes surdej, deres hykleri. Paulus taler i Galaterbrev om nogen, som hindrer brødre og søstre i at adlyde sandheden:

"Hvem har hindret jer i at adlyde sandheden? Det er ikke ham, der kaldte jer, der har overtalt jer til det. **Den mindste smule surdej gennemsyrrer hele dejen**" Her tænker han sikkert på dem, der vil overtale de nye kristne til at omskære sig og følge hele den gamle lovs bud. Selv apostlen Peter blev fristet til det: "Da Kefas kom til Antiokia, trådte jeg op imod ham ansigt til ansigt, for han havde dømt sig selv. Før der kom nogle fra Jakob, spiste han nemlig sammen med hedningerne; men da de kom, trak han sig tilbage og skilte sig ud af frygt for de omskårne. Og sammen med ham hyklede også de andre jøder, så selv Barnabas blev revet med af deres hykleri".

Jesus taler om surdejen, der skal tages væk, i relation til miraklet, hvor han gav brød at spise til de fem tusind, og derefter gik han på vandet, mens disciplene skreg af frygt, fordi de troede, at han var et spøgelse: "De havde nemlig ikke fattet det med brødene, tværtimod var deres hjerte forhærdet".

Begge mirakler refererer til påske: Jesus gav brødet til de fem tusind som en forudsigelse af det sande brød, som er hans kød, og derefter gik han på vandet som en forudsigelse af den magt, han havde til at overvinde døden med sin død og opstandelse, dvs påske. Apostlene kunne dog ikke forstå, hvad der var sket, og de blev meget bange; dette havde endvidere noget med brødene at gøre: I Johannes evangelium læser vi, at mange gik deres vej pga Jesu tale om livets brød, fordi dette var for svært at fatte.

Vores hjerte kan således blive hårdt foran dette mysterium: Jesus, som hengiver sig til døden for vores frelse og tilbyder os sit legeme og blod at spise og drikke.

Dette store mysterium - altså den hellige eukaristi - som er blevet indstiftet ved påsken, skal ikke fejres med gammel surdej, ikke med en slet og ond surdej, men med rene og sande usyrede brød, for også vort påskelam, Kristus, er slagtet. Dette påskemåltid, eukaristien, skal ikke være anledning til splittelser mellem brødre og søstre, som det skete i Korinth:

”For det første hører jeg, at der er splittelser blandt jer, når I kommer sammen i menigheden, og jeg tror, der er noget om det. Der må jo også være partier hos jer, så man kan se, hvem af jer der er til at stole på! Når I kommer sammen, er det ikke Herrens måltid, I holder”

Eukaristien skal heller ikke være anledning til, at nogen føler sig bedre end andre, eukaristien skal nemlig virke for kirkens enhed:

”Velsignelsens bæger, som vi velsigner, er det ikke fællesskab med Kristi blod? Brødet, som vi bryder, er det ikke fællesskab med Kristi legeme? Fordi der er ét brød, er vi alle ét legeme, for vi får alle del i det ene brød.”

Pave Leo den Stores ord resumerer alle disse aspekter med nogle smukke ord:

”Det er ham, hvis lidelse ikke blot de herlige martyrer har del i ved deres tapperhed, men også alle, som i tro fødes på ny ved genfødselsens bad. **Således fejres Herrens påske på rette måde med renheds og sandheds usyrede brød.** Når den gamle ondskabs surdej er rensed ud, beruser den nye skabning sig i Kristus og næres af ham. **Thi hvad er ellers virkningen af at få del i Kristi legeme og blod, end at vi forvandles til det, som vi modtager?** Lad os i alt både med liv og sjæl åbenbare ham, med hvem vi er døde, med hvem vi blev begravede, og med hvem vi er opstået”.

Og nemlig Skærtorsdag aften under messen til ihukommelse af eukaristiens indstiftelse synger kirke *Ubi caritas est vera, Deus ibi est.*

Congregavit nos in unum Christi amor.
Exsultemus et in ipso jucundemur.
Timeamus et amemus Deum vivum.
Et ex corde diligamus nos sincero.

Simul ergo cum in unum congregamur:
ne nos mente dividamur, caveamus.
Cessent iurgia maligna, cessent lites.
Et in medio nostri sit Christus Deus.

Kristi kærlighed har samlet os til ét.
Lad os juble og frydes i Ham.
Lad os frygte og elske den levende Gud.
Og lad os elske hinanden af et ærligt hjerte.

Når vi altså er samlede til ét, så lad os vogte os, så vi ikke bliver uenige.
Lad al ondsindet tvist og strid være borte,
og lad Kristus, vor Gud, være midt blandt os.

P. Stefano